JEAN-PIERRE LÉAUD

LA MORT DE LLUÍS XIV

UNA PEL·LÍCULA
D' ALBERT SERRA

PREMSA

Eva Herrero
MADAVENUE
eva@madavenue.es
+34 649 70 68 07
madavenue.es

DISTRIBUCIÓ

Diana Santamaria
CAPRICCI CINE
diana.santamaria@capriccicine.es
+34 615 16 45 66
capriccicine.es

Sinopsi

Agost, 1715. En tornar d'una cacera, Lluís XIV sent un dolor viu a la cama. Quinze dies més tard, el Rei continua amb les seves obligacions, però li costa dormir i el consumeix la febre. Desganat i afeblit, la seva salut es debilita progressivament. És el principi de la lenta i dolorosa agonia del rei més important de França, envoltat de metges i fidels servidors.

La mort del Rei

L'agonia de Lluís XIV comença el 9 d'agost de 1715 i s'allargarà fins al dia 1 de setembre. Aquesta agonia representa la fi d'un regnat personal de 72 anys de durada, el més llarg de la història de França. El diari dels metges del rei mostra un home de salut fràgil i que ha estat a prop de morir en més d'una ocasió: la varicel·la als 5 anys, una febre maligna als 35, una fístula als 45 i una diabetis amb gangrena als 70. Durant el mes d'agost de 1715, Lluís XIV pateix una embòlia a la cama esquerra, vinculada amb una arítmia cardíaca, que provocarà l'aparició de la gangrena.

JEAN-PIERRE LÉAUD ..... Lluís XIV
PATRICK D'ASSUMÇAO ..... Fagon
MARC SUSINI ..... Blouin
IRÈNE SILVAGNI ..... Madame de Maintenon
BERNARD BELIN ..... Mareschal
JACQUES HENRIC ..... Pare Le Tellier
VICENÇ ALTAIÓ ..... Le Brun

Director:
ALBERT SERRA

Guió:
ALBERT SERRA i THIERRY LOUNAS

Productors:
THIERRY LOUNAS, ALBERT SERRA, JOAQUIM SAPINHO
i CLAIRE BONNEFOY

Producció executiva:
MONTSE TRIOLA i CLAIRE BONNEFOY

Imatge:
JONATHAN RICQUEBOURG

Càmera:
ARTUR TORT i JULIEN HOGERT

So:
JORDI RIBAS i ANNE DUPOUY

Muntatge:
ARIADNA RIBAS, ARTUR TORT i ALBERT SERRA

Direcció artística:
SEBASTIAN VOGLER

Música:
MARC VERDAGUER

Efectes visuals:
XAVIER PÉREZ i ANDRÉ ROSADO

Una producció de CAPRICCI PRODUCTION, ROSA FILMES, ANDERGRAUN FILMS i BOBI LUX.

Amb el suport de:
RÉGION AQUITAINE LIMOUSIN POITOU-CHARENTES, RÉGION DES PAYS DE LA LOIRE, CONSEIL DÉPARTEMENTAL DE LA DORDOGNE, REPÚBLICA PORTUGUESA - CULTURA, ICA - INSTITUTO DO CINEMA E DO AUDIOVISUAL, INSTITUT CATALÀ DE LES EMPRESES CULTURALS.

Amb la col·laboració de: CNC

Amb la participació de: AGENCE RÉGIONALE ECLA, ARTE COFINOVA 12, CINÉ +, KINO FILMES, RTP - RÁDIO E TELEVISÂO PORTUGUESA, TELEVISIÓ DE CATALUNYA

Cronologia

9 AGOST

Després d'un dia de caça a Marly, el Rei sent un dolor intens a la cama esquerra. El seu metge, Fagon, diagnostica una ciàtica i li prescriu unes compreses d'aiguardent camforada i banys de llet de burra. Els dies successius, el Rei es dedica a les seves ocupacions habituals, malgrat els seus dolors. Tanmateix, no aconsegueix descansar a la nit, està debilitat i menja poc.

16 AGOSTO

Durant una recepció, es mostra en públic visiblement esgotat. L'endemà, sembla millorar, dóna audiència i després treballa. Aquella mateixa nit, la febre s'intensifica i Fagon li prohibeix que es desplaci a París. La malaltia del Rei es comença a conèixer entre els nobles de la Cort.

20 AGOST

L'estat de Lluís XIV empitjora de sobte, tot i que la família reial menteix al respecte i fa circular pronòstics optimistes sobre la seva salut.

21 AGOST

El Rei aprova una consulta col·lectiva de quatre doctors de la facultat de medicina de París. Aquests confirmen el diagnòstic de Fagon, malgrat que la febre consumeix al Rei i que la seva cama presenta taques negres. El tractament segueix essent ineficaç.

24 AGOST

El primer cirurgià del Rei, Georges Mareschal, fa una incisió a la cama i finalment anuncia a Sa Majestat que pateix una gangrena que requereix l'amputació de la cama. El Rei demana confessar-se amb el Pare Le Tellier, que romandrà al seu costat fins al final.

25 AGOST

Durant la festivitat de Sant Lluís, el Rei escolta el concert des de la seva finestra. Per preparar el seu testament, el Rei rep a Madame de Maintenon i el Duc de Maine i firma un codicil que deixa a càrrec del Duc totes les possessions civils i militars del Rei.

A continuació, el Rei rep el Sant Viàtic i l'Extremunció de l'assistent general, el Cardenal de Rohan, abans de que la Cort desfili davant del llit de mort de Sa Majestat per a professar-li la seva devoció.

26 AGOST

Sa Majestat rep al Delfí, el seu besnét, futur Rei Lluís XV.
Li aconsella no imitar el seu gust per les construccions costoses, apaivagar la misèria del poble i viure en pau amb els seus veïns.

Cronologia

28 AGOST

Un xarlatà marsellès de nom Le Brun arriba a Versailles amb el propòsit de salvar la vida del Rei. Li administra unes gotes d'un misteriós elixir. Per moments, sembla fer un bon efecte, però aquella mateixa nit la gangrena segueix avançant i la salut del Rei empitjora.

30 i 31 AGOST

El Rei entra en un estat de semicoma. La inflamació de la gangrena ha arribat fins al maluc i la seva cama està completament negra.

1 SEPTIEMBRE

El Rei mor a un quart de nou del matí. Es realitza l'autòpsia i les seves entranyes es traslladen a la catedral de Notre-Dame. Conforme a la seva última voluntat, el seu cor serà entregat a la casa professa dels Jesuïtes de la Rue Saint-Antoine, on també s'hi troba el de Lluís XIII. Les restes del cos seran cremades i enterrades a la Basílica de Saint-Denis.

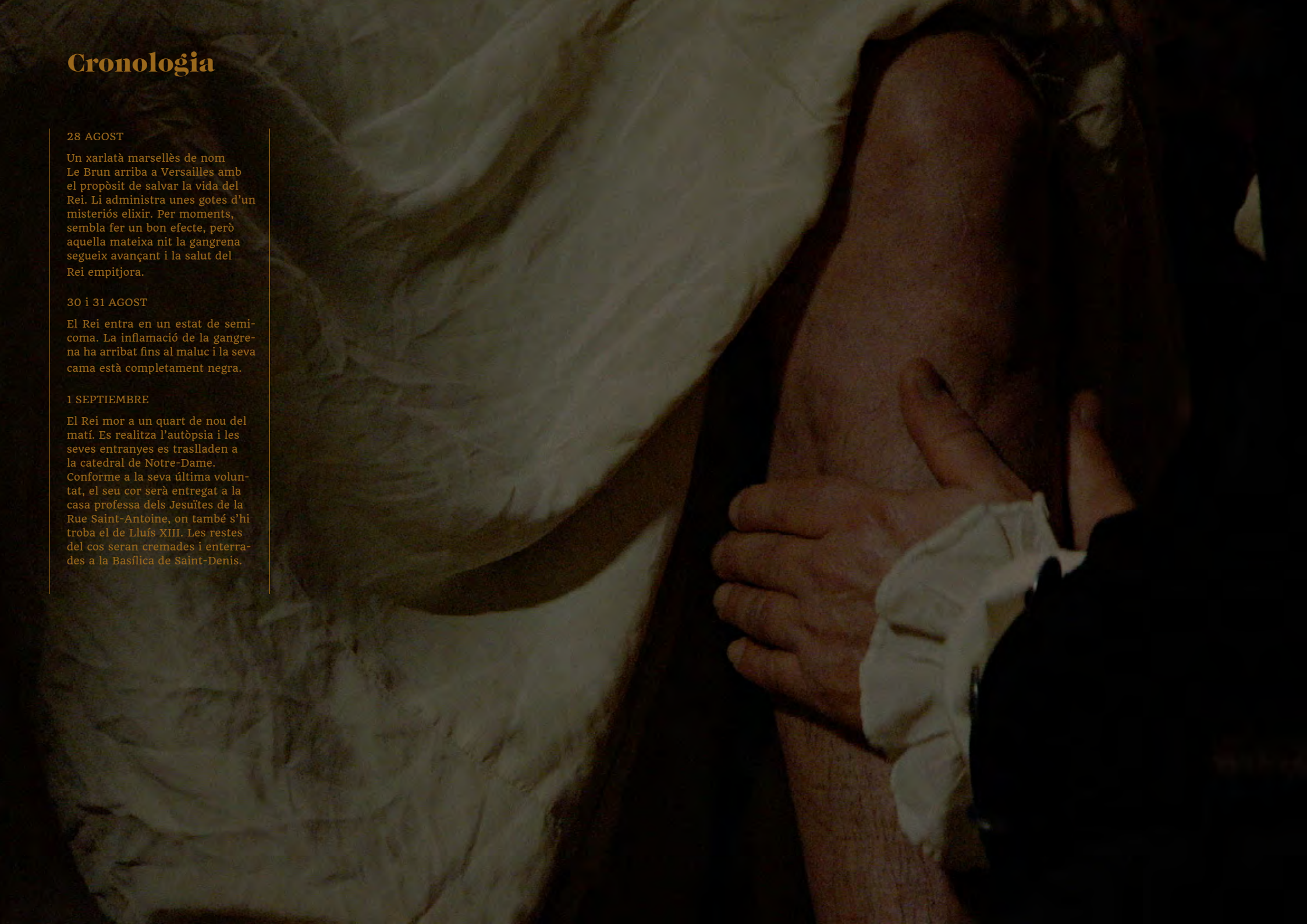

FILMOGRAFIA

La mort de Louis XIV (2016) Festival de Cannes – Competición oficial	***El Senyor ha fet en mi meravelles (2011)*** Festival del Film de Locarno
Singularity (2015) Biennale di Venezia	***Els noms de Crist (2010)*** Festival del Film de Locarno
Història de la meva mort (2013) Festival del Film Locarno – Leopardo de Oro	***El cant dels ocells (2008)*** Festival de Cannes – Quinzaine des Réalisateurs
Els tres porquets (2012) dOCUMENTA (13)	***Honor de cavalleria (2006)*** Festival de Cannes – Quinzaine des Réalisateurs

Albert Serra

BIOGRAFIA

Albert Serra és un artista i realitzador català, nascut a Banyoles el 1975. És llicenciat en Filologia Hispànica i en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada per la Universitat de Barcelona.

La seva primera pel·lícula, *Honor de cavalleria*, una adaptació lliure del Quixot, s'estrena a la Quinzaine des Réalisateurs de Cannes 2006 i és seleccionada per *Cahiers du Cinéma* com una de les deu millors pel·lícules de l'any 2007. Rep nombrosos premis, entre ells el de Millor Pel·lícula als festivals de Torí i Belfort.

El seu segon llargmetratge, *El cant dels ocells*, inspirat en la història dels Reis Mags, es presenta igualment a la Quinzaine des Réalisateurs de Cannes 2008 i obté el reconeixement unànime de la crítica internacional.

El 2010 dirigeix *Els noms de Crist*, pel·lícula concebuda per a la exposició *Esteu a punt per a la televisió?*, organitzada pel Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). L'any següent dirigeix *El Senyor ha fet en mi meravelles*, pel·lícula pensada per a la exposició *Totes les cartes. Correspondències fílmiques*, organitzada pel Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB). Ambdues pel·lícules són presentades a la 64a edició del Festival del Film de Locarno 2011.

El 2012 participa a la Documenta (13) de Kassel amb la pel·lícula de cent una hores de duració titulada *Els tres porquets.*

El 2013 realitza *Història de la meva mort*, pel·lícula centrada en la transició del Racionalisme al Romanticisme a través de les figures de Casanova i Dràcula, premiada amb el prestigiós Lleopard d'Or al Festival del Film de Locarno i el Puma de Plata en el FICUNAM de Mèxic.

El 2015 és l'artista seleccionat per a representar Catalunya al Pavelló Català a la Biennale di Venezia d'Art amb la pel·lícula *Singularity*, de dotze hores de durada.

S'han realitzat nombroses retrospectives de tota la seva obra, entre les que destaquen la del Centre Pompidou de París, la Tate Modern de Londres o l'Arsenal de Berlín.

La mort de Louis XIV, el seu últim llargmetratge amb Jean-Pierre Léaud com a protagonista, ha estat presentat en la Secció Oficial del Festival de Cannes 2016 i ha obtingut el prestigiós premi Jean Vigo, així com el Premi a la Millor Pel·lícula en el Festival de Jerusalem.

Entrevista amb Albert Serra

ET SERVEIXES DE NOU D'UN ALTRE PERSONATGE HISTÒRIC PER LA TEVA QUARTA PEL·LÍCULA.

La mort de Lluís XIV és un *huis-clos* que succeeix íntegrament a l'habitació del Rei. Aquestes dues setmanes de tancament, durant les quals Lluís XIV veu desfilar cortesans, eclesiàstics i ministres davant el seu llit de mort, són l'objectiu i el temps de la pel·lícula. No es tracta de mostrar com França viu, durant aquests quinze dies, la pèrdua del seu Rei. La pel·lícula és la història d'un home que es prepara per a morir, en el patiment i la intimitat, tot i la seva condició de monarca.

QUINS MATERIALS HAS UTILITZAT PER A L'ESCRIPTURA DEL GUIÓ?

Dos obres literàries i històriques al mateix temps: les *Memòries* de Saint-Simon i les *Memòries* del Marqués de Dangeau. Aquests dos cortesans van assistir als darrers dies de Lluís XIV i van voler descriure, detallar, gairebé col·leccionar, cada moment del monarca moribund. Algunes de les seves paraules són transcrites al peu de la lletra i es relata amb els detalls més sòrdids, l'estat de la cama malalta del Rei.

A LA PEL·LÍCULA, L'AGONIA DEL REI ES FILMA COM UN ESPECTACLE INVARIABLE I RECORRENT. PER QUÈ?

Els textos de Saint-Simon i Dangeau són d'una precisió i exhaustivitat que arriben als límits de la saturació: l'agonia no és un espectacle bonic o variat, però és la d'un Rei. No és ni tan sols un espectacle. És per això que no he volgut dramatitzar els textos. Al contrari, he intentat respectar de manera fidedigna la cronologia i tot el que la seva repetició implica. M'oposo a la idea d'agonia que es mostra habitualment al cinema, que consisteix en filmar únicament la intensitat dramàtica i psicològica com si es tractés, sobretot, de l'última paraula, de l'últim sospir. Durant aquestes dues setmanes, el patiment s'apodera del Rei, dilatant-se, prenent-se el seu temps. El film representa la mort anunciada amb un inventari quotidià dels territoris que són conquistats progressivament per la malaltia: on arriba el dolor, en el cos, en l'esperit, dia rere dia, hora rere hora.

ET NEGUES A INTRODUIR LA DRAMATÚRGIA A LA TEVA FILMOGRAFIA?

Personalment no m'ho plantejo d'aquesta manera. En aquest projecte, el més important són les anècdotes i no la història, que pot ser monòtona. M'he basat en la dicotomia que s'estableix entre la mort tal i com el Rei la mostra als demés -la mort representada- i la mort viscuda interiorment. Representar la mort d'un Rei significa evocar un mite, vinculant-lo a allò ordinari, a allò íntim. El meu treball consisteix en utilitzar, com a referència, una figura llegendària per treballar-la, fins a introduir-me en la seva carn. Per això, s'ha de reinserir el mite a la realitat -en tota la seva banalitat-, amb l'objectiu d'explorar els vaivens, els girs de la història, centrant-me en allò més petit i, per tant, més humà. L'espectador estarà obligat a rebutjar les seves idees preconcebudes en relació a un personatge històric i cèlebre. A més a més, haurà de desempallegar-se dels codis de la dramatúrgia i dels moments suposadament verídics d'una agonia.

JEAN-PIERRE LÉAUD ÉS PER SÍ MATEIX UN ALTRE MITE. QUÈ SIGNIFICA PER A TU FILMAR UNA PEL·LÍCULA AMB ELL?

Fins ara només havia treballat amb actors no professionals. Però el punt de partida sempre és el mateix: he d'entendre'm bé amb les persones amb qui treballo. L'edat dels actors no m'és un problema. Jean-Pierre i jo ens vam entendre a la perfecció des del principi. Compartim un mateix sentit estètic i moral de la vida. M'agrada la seva integritat, l'admiro. Tot va esdevenir de manera molt natural i a la vegada, no m'he sentit aclaparat en cap moment per la seva extraordinària trajectòria.

COM ES VA DESENVOLUPAR LA VOSTRA COL·LABORACIÓ?

Com en totes les meves pel·lícules precedents: amb fe i una certa distància. No vam fer cap assaig abans del rodatge. Sospito que Jean-Pierre assajava a casa seva. La primera vegada que el vaig veure vestit de Rei va ser el primer dia de rodatge. Cada dia de treball era diferent. Ell improvisava constantment. Jo no pretenia controlar res, tenia ganes de que tothom s'ho passés bé.

A DIFERÈNCIA DE LES TEVES PEL·LÍCULES ANTERIORS ON RODAVES AMB GENT DE BANYOLES, AQUÍ TREBALLES TANT AMB ACTORS PROFESSIONALS COM AMB DESCONEGUTS QUE VAS TROBAR AL LLOC DE RODATGE.

Sí, és el que m'agrada fer. Les coses es tornen més simples i més naturals. I això aporta alguna cosa d'heterogeneïtat a la pel·lícula, una certa dosis d'ironia. Encara que la meva concepció del cinema sigui formalista, no m'ho agafo seriosament. Durant el rodatge m'oblido de tot i procuro barrejar conceptes oposats. És com en els somnis, on la lògica no pot ser la mateixa que quan estàs despert. S'ha de ser un *troublemaker*.

Prix
Jean Vigo
OFFICIAL SELECTION
FESTIVAL DE CANNES
OSTRAVA
KAMERA OKO
GRAN PRIX
NYFF54
54TH NEW YORK
FILM FESTIVAL
JERUSALEM
FILM FESTIVAL
BEST
INTERNATIONAL
FILM
tiff.
toronto
international
film festival
BUSAN
International Film Festival
BFI LONDON
FILM
FESTIVAL
SEVILLA
FESTIVAL
DE CINE
EUROPEO